

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars III. Malitia Peccati ex effectibus cognita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

prime mihi horrorem peccati, impressum conserva & auge, ne à propositis jam factis unquam deflectam. *Recita, si vis, Litanias de SS. Passione Christi.*

Pars III.

Malitia Peccati ex Effectibus cognita.

Doctrina. Innumera sunt peccati mortalis damna, effectus lugubres innumeri: de paucis loquamur.

Effectus primus est: Anima per peccatum omni decore & pulchritudine spoliatur. Anima, spiritus nobilis ad DEI imaginem creatus, mirâ simul pulchritudine exornatus fuit. Bernardinus ait: *Si tot formarentur Cæli, quot sunt aquarum guttulæ, quot arenulæ maris, omnis eorum pulchritudo simul sumpta non posset æquari pulchritudini unius animæ. Mensura pulchritudinem DEI, si pulchritudinem Animæ vis cognoscere. DEI enim imago Anima est. O Anima par Cælo spiritus! Et hæc de naturali animæ decore: ubi verò accedit gratia in baptisate accepta, quis pulchritudinem explicet? Gratia DEI momento unico è diabolo Angelum faceret, si ei daretur à DEO: quid ergo faciet ex Anima jam antè pulchra? vidit B. Catharina Sen. Animam in gratia DEI, & in stuporem rapta dixit Confessario: O Pater, si tibi concessum esset Animæ decorem intueri, propter amorem ejus & salutem te prædam dares cuius tribulationi;*

mille mortes eligeres. Tanta est ejus Majestas, ut omnis regum pompa non nisi crepundia sint huic collata: adorâssem ego ceu DEum, nisi aliter me fides instruxisset. Ita illa. O Anima pars prima hominis, imago Numinis pulcherrima! Quid verò peccatum in Animam audet? Hoc audet: omnem ei decorem, pulchritudinem omnem rapit, teterrimamque & ipsi diabolo similem efficit; adeò ut decor omnis repente in execrandam turpitudinem abeat. *Abominabilem fecisti decorem tuum*: Anima antè simillima Angelis, nunc dæmoni: antè DEI & Angelorum gaudium, nunc eorum abominatio: antè domus DEI, pulchrúmque Triados palatium, jam sedes dæmonis: antè DEI, jam stygis imago, adeò ut turpitude major & fœditas excogitari non possit. Cogita cadavera aspectu fœdissima; dæmones ipsos tibi imaginare; fœdior turpiórque & abominabilior Anima peccatrix est. *Abominabilem fecisti decorem tuum*. Hinc S. Bern. *Tolerabilius fœtet hominibus eanis putridus, quàm Anima peccatrix DEO*. Et Taulerus: *si permetteret DEus, aliquem videre peccata sua, sicut ipse videt, præ dolore mox rumpendum esset cor ejus*. Res certa est: cur enim tanta est dæmonis deformitas, nisi propter peccati unius turpitudinem? ergo Anima quò crebriùs peccat, eò turpior ipso dæmone efficitur. Videre est subinde Juvenem, primævo ætatis flore, nativâ dignitate, vestium pompâ omnium in se oculos rapientem. O si liceret subinde

subinde intueri Animam in tam eleganti corpore non unius peccati ream! quam fœdum, quam visu horridum occurreret spectaculum! Studiose, vel unicus hic peccati effectus an non ejus tibi horrorem incutiat? horres, quid quid faciem tuam aut vestes deformare potest: fugis in conspectu hominum apparere sordidus: cur non in conspectu DEI? cur non labem Animæ fœdissimam horres? cur factam non eluis?

Effectus secundus est: Anima peccantis ex divinæ adoptionis gradu infra bestiarum vilitatem detruditur. Anima DEO adeò in amore fuit, ut eam filix loco assumere dignatus fuerit. Verè enim homo Filius DEI adoptivus est, & dicitur, eandemque cum vero DEI Filio hæreditatem, cœleste scilicet regnum obtinere potest. Dignitas prorsus ingens. Hinc S. Leo: *Agnosce, O homo, dignitatem tuam.* Magna foret dignitas, si rusticus quidam in filium à Rege assumeretur, & regni hæres declararetur. In casu hoc homo ab homine assumeretur; in nostro verò à DEO vilis homunculus eligitur in filium DEI, in hæredem Cœli. Quanta dignitas! hac unâ reges omnes & Cæsares vilissimi etiam rustici Anima superat. At ecce! dum peccat, è dignitate hac maxima ad eam deiicitur vilitatem, ut putri vermiculo, fœdissimoque cadavere fiat contemptibilior. Hinc dicere potest illud Thren. 5. *Vae nobis, quia peccavimus: vide Domine, & considera, quoniam facta*

sum vilis. Pone tibi ob oculos infelices damnatorum animas. Potésne non exhorrescere ad tam terribiles eorum ejulatus? Has verò DEUS sine ulla commiseratione tot sæculis videt & audit. Miraris hoc fortè tanquam divinae bonitati contrarium? cave; nam Animæ illæ non tanto amplius apud DEUM pretio sunt, quanto apud te vilissima bestiola. Cernis fortè viperam lethali ictam vulnere torqueri angore mortis: cernis muscam aranei unguibus implicatam irritis evadendi conatibus huc illuc corpus jactare, miseròque stridore fatum suum lamentari. Quid tu? an tristi earum casu ad commiserationem flecteris? imò voluptatis locò habes, & ludicri spectaculi; neque tamen ideo crudelis es, quia agitur de vita bruti vilissimi, commiseratione indignissimi. Ita videt DEUS ejulantes in Orco Animas à se creatas; videt horrendis pressas suppliciis; nec tamen compatitur, nec miseretur; quia Animæ illæ peccando infra bestiarum vilitatem se abjecerunt, omnique fecerunt commiseratione indignas. Animæ antea DEO dilectæ, adoptatæ in filias, hæredes Cœli designatæ, nobilissimæ DEI imagines, Angelorum sociæ; Animæ per peccatum adeò viles, adeò abjectæ? O peccatum an leve quid esse potes? Studiose, scio, non pateris famam tuam aut honorem violari ægerrimè fers te contemni ab aliis: cur Animæ dignitatem & honorem non majore studio curas? cur peccando & eam & te adeò vilem & contemptibilem ipse reddis?

Effectus

Effectus tertius est: Anima per peccatum fit hostis & inimica DEI. Hostis DEI! inimica DEI! exosa DEO! quid terribilius dici potest? Accepit Anima in Baptismo donum aliquod cœleste, quod Gratiam divinam dicimus: donum adeò nobile, ut omnes totius orbis thesauri pretium unius gradûs Gratiæ hujus adæquare non possint. Per donum hoc redditur Anima placens DEO, amica DEI, digna tantæ Majestatis amore; quem amorem nullæ opes, nulla potentia, vis nulla aut Majestas conciliare potest sine gratia. Hæc gratia divinæ nos naturæ participes facit & filios DEI; facit amicos DEI. Quanta, quæso, res est, esse amicum DEI? amicum Regis esse, imò etiam Superioris alicujus amorem obtinere, quanti æstimatur! quantum pro eo obtinendo agitur! quantum pro conservando! Et quid est demum omnis hominum favor, omnis gratia & amor? quid prodesse nobis potest? Amicitia judicis alicujus, in cujus manu nostra fortassis causa aut vita versatur, quanti ducitur! quam sollicitè quæritur! quam studiosè declinatur omne, quod ei displicere potest? magni enim momenti res esse censetur, esse amicum talis judicis. Studiosè, amicum esse DEI quid est? quanti æstimandum? amicum DEI, tanti Domini, in cujus manibus salus nostra & vita versatur? amicum DEI esse, DEO gratum esse, à DEO diligigi quid est? Sancti Martyres, quanta passi sunt, ut DEI amici essent? Sancti alii, quanta

egerunt, ut DEI amici essent! Ergo magnum aliquid esse censebant in DEI amicitia repositum. Bene censebant: DEI amicus qui est, æternum felix est. Sed ecce! peccat Anima vel semel: & eheu! ô jacturam! amittit gratiam, amittit amicitiam DEI, amittit DEum: gratiam? amicitiam? DEum? O jacturam ne cruentis quidem lacrymis dignè deplorandam! Dum peccasti, mi studiose, amisisti gratiam DEI, amicitiam DEI, DEum ipsum! Audis hæc, nec lacrymæ cadunt ab oculis? nec in suspiria solveris? ah non agnoscis, quid sit tantam facere jacturam. Vis scire, quanta sit? dicam: tanta est, quantum bonum gratia DEI & DEus ipse est. Jam æstima, si potes. Gratiam hominis perdere, qui nocere multum, aut prodesse posse creditur, ô quanti æstimatur! quot lacrymis defletur? Et quid tandem homo; quid gratia ejus est? Perdere pecunias, honorem, famam ô quanti æstimatur! quot lacrymis defletur! Et quid tandem pecunia? vile lutum. Quid honor? quid fama? Una jactura gratiæ divinæ, una una hæc est, quæ cruentis & assiduis lacrymis digna est. DEum perdere! Habitat in Anima DEus: hinc Paulus: *Templum DEI estis vos.* O felix, in quo tantus habitat Dominus! hæc habitatio repleti. Peccas? & auditur illi- cò quasi vox illa, quæ in Templo Solymæo audita fuit: Migremus hinc! migremus hinc! Sic DEus, sic dona divina quasi clamant: Mi- gremus

gremus hinc! *Vos reliquistis me, & ego relinquam vos*, dicit DEUS. Recedit ergo à te DEUS: te deserit, quia dum peccas, dæmon cor tuum possidere incipit, quocum DEUS habitare non potest. Deserit ergo te DEUS tuus. Quid hoc verò est: à DEO deseri? S. Basilius ait: *Nulla atrocior pœna est, quàm à DEO deseri*. Nulla. Medicus si ægrum deserit, quid aget miser? Te si DEUS deserit, si à te recedit, quid ages? *Va*, ait DEUS, *va eis, cùm recessero ab eis*. à DEO deseri! à DEO odio haberi! DEO exosum esse, ô pena omnium maxima! *Mille gehennis intolerabilius est, esse exosum DEO*, ait S. Chryf. Mille gehennis. Et tamen, dum peccas, adeò amicitia omnis divina rescinditur, ut Anima divino favore exclusa, ab aspectu rejecta, ad ipsius dæmonis mancipatum detrudatur. O misera! ô luctuosa mutatio! Alvarus Bassanus, quam nescio ab causam, Regis sui offensam incurrit: Rex his eum verbis compellabat: *næ tu, Alvare, minùs te æquum pro mea in te benevolentia ostendisti*. His auditis adeò turbatus est miser, ut paulò post infelix sui penè impos obiret. Tantum in eo valuit imminuti favoris Regii indicium. Non eum Rex vocabat perduellem, non gratiâ ejecit, non aulâ jussit facessere; & tamen! ô humana gratia, ô inimicitia humana, quanti æstimaris! Tu econtra, ô divina amicitia, ô odium divinum, quàm parùm agnosceris! Quid tu sentis, studiosè peccator, si cogitas; Peccavi; DEI
gra-

gratiâ excidi; hostis DEI sum, hostis DEI, inimicus DEI; & illius DEI, qui hoc me momento damnare potest, si velit: illius DEI hostis sum: quæ, obsecro, tetrior cogitatio occurrere potest? Is, cui conscientia has voces obiicit: hostis DEI es: quomodo ridere, quomodo joculari potest? quomodo amare peccatum potest, qui cogitat, DEI gratiam peccando perdi, incurri verò odium?

Effectus quartus est: Anima per peccatum exiit jure ad Cœlum. Cœlum hæreditas est Animæ in DEI gratia permanentis: hæreditas hæc debetur animæ, sicut filio debetur hæreditas paterna; nec ista aut vi hostium, aut alio infortunio aut dolo ei eripi potest. Unus hostis est, qui Animæ, sed volenti, eripere jus ad hæreditatem hanc possit. Quis ille? Peccatum est. Hoc quando ab homine admittitur, jus omne Cœli, quo antè gaudebat, ei eripitur, *Nolite errare, neque fornicarii, neque fures &c. regnum DEI possidebunt*, ait Scriptura. Solus innocens manibus & mundo corde; nemo coinquatus adire potest hæreditatem cœlicam. Et hoc firmâ adeò lege sancitum est, ut si ipsa Beatissima Virgo post vitam sanctissimè exactam, peccatum mortale perpetrasset, omni ad hæreditatem illam jure fuisset spoliata. De Troilo quodam refertur, quòd viderit in somno palatium aliquod ingens in Cœlo, auro gemmisque ad stuporem fulgidum: erat superne affixa epigraphe: *Habitatio æterna Troili.* Hanc meri-

meritus fuerat per eleemosynam, quam dederat S. Joanni Eleemosynario in pauperes erogandam. Cùm paulò post pecuniam illam repertiisset, facti scilicet pœnitens, vidit nocte Angelum, qui vultu irato aspiciens epigraphen illam, mox abripuit & aliam hanc substituit: *Habitatio æterna S. Joannis Episcopi; qui nimirum eleemosynam ex suo substituerat. Studiosè, quod huic ostensum est in somno, hoc tecum non unâ vice factum est. Struxeras tibi domum in Cœlo per opera bona, per pietatem in templo, per innocuas & devotas preces, per fugam consortii pravi, per industriam in studiis &c. jam affixa erat epigraphè: Habitatio Studiosi N. N. ô felicem te! sed quàm subito infelicem! admisisti peccatum illud mortale; rapta est epigraphè; aditus habitationis illius tibi præclusus est. An modicam hanc jacturam censes? ô si agnosceres! Cœlum perdidisti! hæreditatem amplissimam perdidisti! divitias innarrabiles, gaudia perpetua perdidisti! Et leve hoc putas? Ah non agnoscis jam, jacturam istam. Erit, cùm agnosces & ingemisces: ô quale regnum, ô qualem felicitatem perdidisti! Perdidisti toties, quoties peccasti. An jacturam deplorasti? an reparare laborasti? ô cæcitas! Est qui v. g. ex lusu alearum discedit inferior, magnâ pecuniæ vi amissâ: est qui spe honoris alicujus aut præmii obtinendi excidit. ô quo vultu jacturam hanc excipit! fastidit cibos, nauseat hominum consortia & alloquia; noctes ducit*

ducit

ducit insomnes ; solvitur in gemitus ; funditur in fletus. Accidit , ut in peccatum grave idem ipse incidat , & sic Cœlum perdat. Quid tum ? an eadem doloris signa in eo conspicias ? an jacturam deflet ? an tu id egisti ? alia egisti omnia. Tantam calamitatem , jacturam tam luctuosam , sine ulla doloris significatione , quin & ridens excepisti ; ac si salva essent omnia. Atque utinam non de te verè etiam illud dici possit : *Latantur, cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.* Ubi fides tua , mi Studiose , ubi ratio tua ? tantamne à te factam esse jacturam credis , & ridere potes ? & quiescere potes ? non hoc tibi ad concipiendum letale peccati odium sufficit ? Credo sanè , sufficere.

Hoc tamen ut augeam , unum adhuc observatu hîc dignum est. Anima peccans spoliatur jure ad Cœlum : perdit Cœlum. Cur ? quid pro hoc in vicem quasi recipis ? Hîc responde , quod voles ; ego meam in hac re insaniam aspiciens exclamare cogor : ô me infelicem ! ô stolidum ! Cœlum perdidi , ut levi aliquâ voluptatulâ fruerer , quam mihi in peccato dæmon objecit : pro tantilla voluptate , tantam ego felicitatem perdidi ! ô me cæcum ! me insanum ! pro nihilo me spoliavi felicitate tanta ! vanitate seductus sum ! Si paternam hæreditatem amittere debuisssem facto peccato , peccatum revera non perpetrâsssem ; & cum scirem , à me perdi hæreditatem æternam , peccare non exhorruï ? ô ubi mens ? ubi ratio mea ? ut genio meo

meo indulgerem ; ut libertate fruerer , Cœlum perdididi ! Stultum vocavi Esau , quòd pro pulmento modico benedictionem paternam vendiderit. An non major mea fuit stultitia , dum pro modico , pro momentaneo gaudiolo æternam perdididi felicitatem ? Decepisti me , ô peccatum ! decepit me exterior species tua : posthac non decipiet ; non usque adeò insipiens mercator ero , ut pro momentaneo gaudiolo æterna vendere velim gaudia. Vale peccatum ! effectus iste te nimis mihi exosum reddit & abominabile.

Effectus quintus est : Anima per peccatum grave meretur infernum & seipsam condemnat. In hoc sistamus : facilius forsan terrebit , quia sensus nostros , nostrum corpus & animam magis attinet. Scito igitur : eo momento , quo peccas : non modò omni ad Cœlum jure spoliaris , sed etiam Inferni reatum contrahis , dignus evadis inferni suppliciiis ; tibi ipsi sententiam æternæ damnationis dictas ; præsentissimo pereundi discrimini te exponis. O quam funesta sunt , quæ dixi ! Dum peccas , te ipsum condemnas. Docet hoc Chryf. in hæc verba : *Scito & vide , quòd quoties peccasti , condemnasti te ipsum.* Exposuerat tibi DEUS Cœlum , diabolus voluptatem. Tu peccando dicebas , non voce , sed opere : scio , ô DEUS , quòd infinitum bonum sis ; scio , quòd me creaveris ex nihilo ; quòd Dominus meus , quòd Pater meus , quòd conservator sis ; à te tamen recedo , te desero ,

sero ,

fero, ut hac voluptate fruam. Abdico titulum filii; nolo te habere Patrem; nolo esse electus. Scio, te passum esse pro me, & acerbâ morte mortuum: nihil curo. Scio, quòd promittas mihi Cœlum, si tibi serviam; si verò hoc renuam, omne mihi jus Cœli adimas; nihil curo. Et tu ô S. Spiritus, cede è corde meo; cede cum gratia tua; nolo amicitiam; nolo favorem tuum. Et tu B. Virgo, posthac non eris Mater mea. Et vos Angeli, vos ô Sancti, non eritis Socii mei. Ametis DEum, an non, nihil curo; ego non amo. Scio, minatur DEus deletionem è libro vitæ, minatur inferos; nihil curo: deleat me: damnet me. Abrenuntio tibi, DEus! sciant Cœlum & terra, quia dæmonem sequor; dæmoni serviam; licet sciam, reum me fieri inferni; licet sciam, mori me in peccato posse, tamen pecco. Voluptas, quam dæmon exhibet, gratior mihi est gratiâ tuâ, favore tuo tuo Cœlo. Hoc si aliter obtinere non possum, nisi calcatâ lege tuâ, calcato Salvatoris sanguine, calcato Cœlo; fixum est; calcabo legem, calcabo sanguinem, repudiabo Cœlum, ut voluptate hac fruam: Pecco: nil me minæ, nil promissâ movent: Pecco. Non horres ad voces istas? tuæ sunt; à te toties reipsâ prolata sunt, quoties peccâsti graviter. Tum temporis enim palam fassus es, malle te dæmonis esse quàm DEI, Cœlum à te repudiari, ut infernum habeas. *Quis audivit talia horribilia?* Tu ipsum condemnare, tibi ipsi damnationis dicere sen-

sententiam audeas? dubitas de rei veritate? Te
 quæro: fur, dum hinc inde res alienas rapit,
 sciens omnem in furto deprehensum e patibulo
 suspendi, an non sibi ipsi quodammodo sen-
 tentiam dicit, dum sponte hujus se supplicii reum
 facit? ita sane. Ergo & tu dum peccas, sciens
 pœnam inferni destinata[m] esse peccatoribus,
 reum te facis inferni, sententiamque damna-
 tionis in te ipsum profers, & statuis; hoc solum
 discrimen video: fur sperat furtum suum cela-
 tum iri, aut judicem variis modis cogitat elu-
 dere, pœnasque evadere; tu verò, si Christianus
 es, credere certò debes; nec peccata tua posse
 celari, nec judicem eludi, nec pœnas evadi, si
 in peccato moriaris. Scio, quid dicas: evadi
 possunt pœnæ, si Pœnitentiam agam: peccabo,
 nec damnabor tamen, quia confitebor, & pec-
 cata deplorabo. Hoc ipsum forte respondes ad
 superiores effectus, cogitans: et quid demum
 est? facilia sunt peccati remedia; animæ decor
 facile reparatur; divina amicitia facile restaura-
 tur; Cœlum facile denuo obtinetur. Studiosè,
 an verè ita sentis? an facilia credis peccati reme-
 dia? ô quàm aliud sentiebat Sanctus ille, qui asse-
 rebat: *Facilius inveni, qui innocentiam servaret, quam*
qui ritè pœnitentiam egerit. Verum est: instituit
 Christus Pœnitentiæ Sacramentum; est Confes-
 sio certa peccatorum tabula. Sed an scis, hanc à
 te ritè peragenda[m] esse? an scis, dolorem tuum
 fore talem, qualis requiritur? quis hoc tibi pol-
 licebitur? Imò quis, obsecro, tempus tibi pro-
 misit,

G

misit,

milit, quo confiteri post peccatum valeas? an
 non eo ipso, quo peccas momento, mori potes?
 an tu primus esses, cui hoc contingeret? non
 scis, quid Angelis factum sit? quid pluribus stu-
 diosis? ubi tunc Pœnitentia? ubi confessio?
 ubi divinæ amicitiae reparatio? Sed si vel hoc
 abesset, an quia facile reparari potest amicitia
 DEI, eam hac de causa negligere oportet? an
 ob rem nullius momenti abiicere? an, quia DEI
 misericordia hæc remedia instituit, tu eam ip-
 sam offendere debes & irritare? an quia in vi-
 cinia est medicus, te ipsum vulneras? ô infa-
 nia! ô præsumptio nequissima! quam multos
 decepisti, perdidisti! credisne, mi juvenis, ar-
 dere in inferno vel unicum, qui, dum pecca-
 bat, non cogitaret, futuro tempore pœniten-
 tiam agere? nullus est, credo. Omnes, omnes
 tempus sibi promittebant. Interea justus DEUS,
 qui non irridetur, quo minimè tempore expe-
 ctabatur, aderat, morte subitanæa miseros rap-
 puit, ad tartara deturbavit. ô spes nequissi-
 ma peccatorum! ô spes fallax! Verùm mitto ista:
 unum dico, quod negare non potes. Dum
 peccas, eo te in statu collocas, ut damnari pos-
 sis, & æternum perire; cùm quovis momento
 mori possis; si autem in peccato moriaris, cer-
 ta tibi est damnatio. Hoc credis? & non tre-
 mis? non horres? non peccatum abominaris?
 non infensissimo odio execraris? Res certè ter-
 ribilis: pecco: expono me discrimini præsen-
 tissimo æternæ damnationis.

Reflexiones. Audiisti multa de natura, suppliciiis & effectibus Peccati. Quid ex omnibus his concludere potes, nisi hoc: ergo peccatum mortale est res prorsus horribilis, malitiãque continet suo modo infinitam: ergo peccatum non est res risu digna: ergo errant, qui peccatum tam facile admittunt: ergo mala potius omnia subeunda sunt, quã faciendum peccatum. Bene est. Hoc unum spectavi hæctenus, fugam scilicet & horrorem peccati. Fugimus serpentem; horremus bufonem, nauseamus etiam videre araneam, quia vel visu turpia sunt, vel nobis noxia. Cur peccatum non horremus, omni bufone foedius, omni serpente pestiferum magis? Ergo quasi à facie colubri fuge peccatum Eccli. 21. Attende, quia citò præterit, quod delectat; permanet sine fine, quod cruciat, S. Chryf. Eleazarum illum Heroem Machabæum imitare, qui respondit citò, malle se præmitti in infernum, ac peccare. Imitare Sodallem illum Panormitanum, qui, ut testantur Annuz S. I. rogatus à duobus sodalibus, ut litteras impias ad locum designatum ferret; peccatum est, ajebat, non licet. Expedientibus vero illis mucronem & necem minantibus: occidite, dicebat; occidite me: hoc fortè potestis; ut peccem, non efficietis. Imitare demum mille alios, qui cum Machabæis palam asserabant: parati sumus magis mori, quã patrias DEI leges prævaricari. Sed jam ad particularia veniamus.

1. Si Anima per peccatum privatur omni decore; si è divinæ adoptionis gradu infra bestiarum vilitatem abiicitur; quo horrore ad solum etiam peccati nomen percelli debes? quo odio illud prosequi? Accipe simile: cogita te magno à condiscipulis tuis omnibus honore excipi; in amore esse omnibus & æstimatione summâ. Si quid scires, quod summum tibi apud eos contemptum accerseret, omniumque risui exponeret & ludibrio, an illud sponte faceres? nunquam certè. Si verò hoc ipsum omittere non posses sine molestia aliquâ tuâ; an hoc territus id ipsum fortè admittères? neque sic faceres, credo. Charior tibi esset honor tuus; malles molestiam superare, ne aliis ludibrio fieres. Quid verò est contemptus, quid ludibrium hoc collatum illi, quod peccando incurris? Et peccare potes? summo apud homines aliquando in die iudicii, summo apud daemones in inferno, summo apud Angelos, ipsumque DEum contemptui, æternoque te exponis ludibrio. Ergo vel honoris cupidò te absterreat, & timor ludibrii.

2. Quid in te effecit consideratio effectus tristissimi; quo per peccatum diximus amitti gratiam DEI, amicitiam DEI, DEum ipsum. Digna est res hæc, quam sæpe mediteris. Aliud quid est perdere gratiam DEI? plus certè, ac mille regna, mille mundos perdere. Et tamen quid agimus? ubi jactura rei terrenæ prævidetur, omne adhibetur studium, ut caveatur jactura.

jactura si facta est, ô quantum deploratur! Sola, sola DEI jactura est, quæ à nobis lacrymas nullas extorquet. Perdiderat B. Virgo duoden- nem Jesulum absque culpa sua. O quo labore, quo dolore per triduum quæsivit? tu quoties perdidisti Jesum tuum, & gratiam ejus? & an vel guttulam profudisti, doloris tui testem? Michas gentilis idola sibi fecerat; hæc ei clam surrepta sunt: insecutus illico viros, per quos rapta credidit, fletui & ululatu finem nullum ponebat. Quæsitus, quid ploraret? reposuit: *Deos meos tulistis -- & quaritis quid plorem?* Ac si diceret: An non hæc sufficiens doloris causa est, perdidisse deos? his si mihi carendum est, omni pariter felicitate carendum mihi esse video. Non erubescis, Studiose, hoc audiens? Ethnico Deorum jactura tam acerba est; lacrymas ei & planctus exprimit; eum domo excitat; ad quærendum impellit. Tu quid? An DEum peccando perditum deplorasti? an in Sacramento Pœnitentiæ inter lacrymas quæsivisti? Aut an DEus tuus res fortè minoris momenti est, ac DEus gentilium è luto formatus? an jactura DEI veri vilior? O pudor! Observa hoc præcipuè, si è peccato lucrum aliquod aut commodum quæsivisti. *Ecce peccasti, ait August. & lucrum fecisti. Quid? lucrum? ut lucrum faceres, DEum perdidisti. Quid perdidisti? quid acquisivisti? quod acquisivisti, aurum vocatur (aut voluptas) quod perdidisti, DEus vocatur. Ecce lucrum præclarum! DEum perdere, ut voluptatulâ fruam,*

ut genio indulgeam. O quàm hoc aliquando
 deflebis, si jam non desleas? deflevit moriens
 Henricus Octavus Angliæ Rex: Heu me! aiebat,
 Cœlum, DEum, omnia perdididi! Tu, ne sic serò
 cogaris deflere, hoc age: magni æstima jactu-
 ram hanc, uti revera est maxima: & quia in ma-
 nu tua est, eam vel declinare, vel facere, decli-
 na summo studio; hoc est: fuge peccatum.
 Eodem spectat, quod de amicitia DEI dictum
 est. O quanta res est, esse DEI amicum! gau-
 des, studiose, de favore Parentum, de gratia
 Magistri aut Professoris tui: laboras, ut eam ob-
 tineas, si desit: ut conserves, si adsit: ut repares,
 si imminuta sit. An non sollicitè etiam declinas
 ab eo, quo favorem illum minui tibi constat?
 an non peragis ea, quæ ad ejus conservatio-
 nem sunt necessaria, licet fortè molesta tibi sint
 & ardua? & tamen favor hominis est. Mino-
 risne igitur favor & amicitia DEI momenti
 sunt, ac favor humanus? Meliusne est vivere
 hostem DEI, quàm hominum? Pudet sic qua-
 rere. Hoc te rogo: age pro obtinendo &
 conservando DEI favore illud saltem, quod
 pro humano agis: fuge peccatum, quod solum
 te DEI hostem facere potest. Si scires, te om-
 ni gratiâ apud Parentes tuos, aut Professores
 spoliatum iri, si mentireris v. g. aut diem otio-
 se perderes &c. an faceres mendacium illud? an
 fruereris otio? si ingenua tibi indoles est, non
 faceres: charior tibi favor ille foret brevi otio
 O Studiose, quo DEI tui æstimatio recidit
 certò

certò scis, te per peccatum mortale quodvis excidere gratiâ DEI & favore; & tamen perpetrare illud non horres? jacturam non curas? times esse hostis hominis, & nullo modo DEI? Imò (ô inauditam malitiam!) ut hominis amicitiam conserves, an non sæpe DEum ipsum offendis? ne homo tibi irascatur, ne te leviter puniat, aut increpet, DEum offendis mentiendo, pejerando &c. Hic quid dicam? DEum velle hostem habere, ne hominem habeam hostem, ô quæ audacia! quæ insania! Et quid tandem humana tibi nocere potest inimicitia? quid odium? corpori fortè potest, animæ non potest; DEum autem si hostem habeam, væ corpori! væ animæ tuæ! & in æternum væ! Hic etiam examina te, an non mala multa admiseris ex respectu vano, bona verò omiseris; nam hoc ipsum est Divinam amicitiam humanæ postponere, timere homines, non DEum, hominum favorem quærere, non DEI. Quo quid abominatione dignius?

3. Spoliatur Anima peccans jure ad Cœlum, & quidem pro te nullius momenti spoliatur: ergo peccator stultorum omnium maximus est. Per singula peccata si tantum florenum unum perderes, an non stolidus fores, si peccares? an non peccatum fugeres? credo sanè. Et ecce Cœlum perdis: beatitudinem perdis: nec tamen fugies? an fortè Cœlum floreni unius pretium non adæquat? ô pudor! Quo interim oculo aspicias id, quod Cœlum tibi eripit? Cogita, te

præ condiscipulis tuis omnibus spem habere Præmii sub finem anni palam reportandi; esse præterea in honore apud omnes; nullo unquam verbo aspero, nedum poenâ, à Professore exceptum. Sit alius, qui tibi istam tuam felicitatem invideat, quâ nescio, fraude à præmio te impediatur, gratiâ Professoris privetur, omnibus exponatur ludibrio, suppliciis etiam gravissimis subiiciatur. Quo, quæso, cum eo oculo intueberis? si rectè sentio, vel nomen ejus ferre non posses, nedum aspectum: malè id quidem fieret; teneris enim & hostes diligere. Unus solùm hostis, est, quem licitè odio habes, & abominaris. Huc odium converte; graviora enim tibi damna, ac ullus alius, afferre potest. Hostis ille peccatum est: hoc tibi spem gloriæ æternæ, hoc gratiam DEI rapit, hoc suppliciis te addicit sempiternis. O te omnis impotem rationis, hostem hunc si ames!

4. Si peccator se facit reum gehennæ, sibi que damnationis æternæ sententiam dicit; ergo peccando exponit se periculo æternæ damnationis; ergo si in peccato moriatur, æternum perit. O quam multa hinc observatu dignissima! Peccans se ponit in eo statu, in quo æternum perire potest. Peccastine, mi studiosè ergo te ipsum in misero adeo statu posuisti, ut si mortuus esses, periisses æternum. O quæ infamia! quale tui ipsius odium! Bene hoc tibi imprime. Quamdiu in peccato es, hostis DEI es; reus inferni es, & quovis momento proximus

mus damnationi : laqueum quasi habes collo
circumdatum : jam in scalis veluti ad patibulum
consistis : imminent jamjam dæmones, te ad in-
feros rapturi. Quantum abes ab orco ? quan-
tum requiritur , ut damneris ? unus DEI nutus
requiritur : tantum abes ab orco , quantum à
morte ; aut quantum reus aliquis jam in patibuli
gradibus consistens , abest à suspensione. Quid
concludis ? Ergo insanissimus est , qui ob rem
nullius momenti huic se exponit periculo : ergo
multò insanior , qui vel per momentum in
tali statu perseverat. Et hoc posterius jam præ-
fertim tibi impressum opto. Insanissimus est ,
qui vel unico temporis momento in statu pec-
cati mortalis perseverat ; aut ridere in eo , joca-
ri , gaudere potest. Fuisti , ut timeo , in statu a-
deo misero , mi studiose , vix passu uno remo-
tus ab inferno : & ridere poteras ? jocari pote-
ras ? Morio quidam fuit , qui sæpe ex Domino
suo causam quærebat tristitiæ , quam vultu sem-
per præseferabat Dominus. Hic causam datu-
rus , mandat Morionem poni in sella quadam
admodum fragili ; hanc jubet e funibus aliquot
suspendi , superne verò appendi gladium , qui
capiti immineret ; inferne ignem substrui. Tum
sic Morionem compellabat : eja age , Morio ,
ride , lætare , exulta ! Quomodo possum , repo-
nebat iste , omni momento timeo , ne vel rum-
pantur funes , vel frangatur sella , aut gladius
decidat , & sic miser ferro aut igne peream , &
lætari me jubes ? Responsionem hanc sic exce-

pit Dominus: Et hinc meam causam disce tristitia. Vita mea sedes fragilis est; imminet superius vindictae divinae gladius; infra me succensum video ignem infernalem, a quo parum me abesse video; & quomodo ridere, jocari, laetari possim? o mi studiose, quomodo tu laetari poteris, aut etiamnum potes, si in peccato haeres, sciens: hoc momento si morior, apud inferos sum? Quomodo vel nocte una aut die vivere potes hostis DEI? Non poterat hoc capere S. Thomas, quam ratione peccator unicam etiam tantum horam perseverare in peccato possit. Damocles notus ille Dionysii adulator, licet mensae regiae accumberet, in regio resideret throno, ne bolum tamen e cibis delicatissimis capere voluit, eoque pendens e filo tenui ferrum vertici imminebat. Vitae meae securus non sum, aiebat, & comedere me jubes aut laetari? In peccato gravi si jaces, vitae tuae securus non es; hoc momento imminet vindicta divina; hoc momento, antequam finem facias legendi folium hoc, esse jam potes inter inferos: & laetari adhuc possis aut ridere? o te nimis aut incurium aut stolidum! Joannes Alexandrinus cum Niceta quodam in re etiam licita litem moverat: sub vesperum diei illius, poenitentiam ductus, misit ad eum, qui diceret: sol ad occasum est: reconciliemus nos DEO. Studiose, has easdem credo esse voces Angelitui, antequam cubitum eas: mi cliens: sol ad occasum est: reconciliemus nos DEO! es in peri-

periculo damnationis: mori potes: damnari potes: elice contritionem perfectam: perage examen vespertinum: non unus jam inter inferos hujus neglectum plorat: memento periculi! Has Angeli tui voces crede, & eis obtempera; periculum enim salutis terribile est. Cogita esse hominem, qui è tenui & detrito fune pendeat super foveam serpentibus plenam. Quo eum animo fore credis? an ridebit? jocabitur? dormiet? an paullulum mellis forte ex arbore aliqua defluentis anhelabit? imò verò attonitus, tremens non nisi jam funiculum, jam foveam respiceret, sic tacitè gemens: heu quàm facile est, ut rumpatur filum! & quid fiet? miser ego pronò devolvat capite; valido ictu humi totus collidar; inermis & expers auxilii pabulum ero bestiis, quæ jamjam avidas fauces aperiunt. Ita cogitaret, ita gemeret ille: ita & tibi cogitandum. Vita tua filum fragile est: ô quot modis, quàm facilè rumpi potest! & si fiat; quò rues? quis opem feret? hæc credens an de somno, de cibo, de peccato novo cogitare potes? Abiice, quæso, insaniam: DEO te concilia!

5. Fuisti in statu, in quo perire poteras. Quis servavit, ne perires? ne morereris ut alii in peccato? Audi denuo, & hanc tibi veritatem imprime: Infinita DEI bonitas te servavit. O stupendam misericordiam! sed cujus DEI? an ejus, quem amabas? minimè; sed (obstupeſce!) sed DEI à te toties tamque graviter offensi bonitas te servavit. Audite Coeli! DEus à me
offen-

offensus, me servat ab interitu! ô verba, quæ si me non inflectant, si non lacrymas è ferreo etiam corde extorqueant, nulla alia supersunt. DEus à me offensus fecit, ne damnarer! Idem tibi applica. An leve hoc beneficium? an amantissimum hunc DEum iterum ausimus offendere? ah absit diabolica hæc malitia! Pepercit DEus, dum damnare nos poterat; dignus igitur est omni amore & obsequio. B. Virginis hîc non obliviscamur. Pepercit DEus peccantibus nobis; quod autem pepercerit, citra dubium ad preces B. Virginis pepercit; nulla enim nisi per hanc obtingit nobis gratia. Dicit illa tibi, quod dixisse fertur Studioso cuidam, ut Annæ S. J. memorant: finem fac tandem, aiebat, vitæ liberiori: est periculum æterni exitii, quod jam subiisses, nisi ego avertissem. Sic illa hodie ad te loquitur: petit, ut finem facias vitæ tepidæ; faciesne tandem?

Affectus. O misericors DEus! ô DEus à me toties, tam graviter offensus! quid dicam? quibus verbis tuam in me bonitatem deprædicem? Nisi custodisses me, habitasset inter inferos anima mea; arderem inter inferos sine ulla redemptionis spe in æternum. Si me mori permisisses in illo loco -- illo tempore -- ô Anima mea ubi essemus? inter inferos essemus. Quis fecit, ne simus in loco adeò funesto? DEus fecit! DEus à te offensus fecit! obstupesco, ô DEus, ad hanc tuam clementiam! hæc, hæc cor meum saxo durius emollit. Detestor, Domine, & super

super omnia mala abominor omnes iniquitates meas, quibus te unquam offendi. O DEUS mi, quid egi? quoties animam meam indignissime habui, tuam in ea imaginem deformando? quoties bonis cœlestibus me sponte abdicavi, ut levi fruerer voluptate? quoties æternorum me reum feci suppliciorum, ut genio satisfacerem? stultè egi in his, Domine: detestor insaniam meam; sed magis detestor injuriam tibi in his illatam, maximè, quòd gratiam & amicitiam tuam tam parvi fecerim. Domine, tu scis insipientiam meam, & delicta mea à te non sunt abscondita. O quis dabit dolorem, qui par sit malitiæ meæ! si eum etiam haberem dolorem, qui spiritum mihi intercluderet, præcordia rumpèret, exanimem me humi prosterneret, tantus adhuc non esset, quantus deberet. O utinam omnis omnium verè Pœnitentium dolor meo in corde congregaretur! utinam eo ipso odio, quo tu, ô DEUS, peccatum detestaris, detestari & ego possem! detestabor quantum possum & per Confessionem abolebo.

Proposita. Tuam verò bonitatem, quæ me hætenus servavit, ne perirem, posthac offendere impossibile mihi erit. 1. Ergo Amor mi, nullum posthac peccatum! 2. Occasionem peccandi fugiam, præcipuè illam - - - 3. Renuntio consortio huic, quod ad peccatum me induxit. 4. Nullius hominis amore DEUM meum vel levissime offendam. 5. Nihil boni ex respectu vano omittam. 6. Pro nullo mundi bono DEUM

&

& amicitiam ejus perdam. 7 Semper vesperi faciam Examen, & Contritionem seriam elicere conabor. 8. Si, quod absit, in peccatum grave laberer, ut primum potero, properabo ad Confessionem. 9. Sæpe DEO gratias agam, quòd me non damnaverit. 10. Colam indies B. Virginem, cujus intercessione procul dubio servatus sum, ne perirem; & quia hæc petit, ut finem faciam vitæ liberiori, faciam. 11. Ut semper horream peccatum, sæpe cogitabo: unum peccatum, æterna damnatio!

Petitio. Infinita Tua bonitas, ô DEUS, quæ rebellem servavit, contritum non despiciet, sed gratiam largietur ea implendi, quæ per gratiam tuam statui. Ita per Jesu Christi sanguinem rogo.

Ad DEum. Rex Cœli & terræ, ego vermiculus vilissimus, sed tamen creatura tua, ad thronum Majestatis tuæ adrepo. Faciem levare non audeo, quia confusio eam cooperuit. Vocem meam levo ad te, & hoc unum repeto: Benedictus es Domine, quia fecisti mecum secundum misericordiam tuam magnam nimis. Gratias ago tibi, quòd malitiam peccati mihi manifestaveris, & sanctius vivendi desiderium inspiraveris. Unum peto cum Ecclesia tua: DEUS à quo bona cuncta procedunt, & qui diligentibus te facis cuncta prodesse, da cordibus nostris inviolabilem tuæ Charitatis affectum, ut desideria de tua miseratione concepta nulla possint tentatione turbari.

Ad

Ad B. Virginem & Sanctos. O verè Mater
 Misericordiæ, Maria Virgo! ego peccator te in-
 tercedente servatus ab inferis tibi gratias ago,
 meam erga te pietatem renovo; finem faciam
 liberiori vitæ meæ: ora & deinceps pro me, ne
 in pristina peccata relabar. Idem mihi à DEO
 impetrate, ò Sancti Patroni omnes, vos præci-
 pue, qui mori maluistis, quàm peccare: horro-
 rem peccati implacabilem mihi exorate, ne ultra
 offendam DEum meum. *Litanias Lauretanas*
recita eundem in finem.

Consideratio IV.

De Peccato Veniali.

Recitatâ oratione, cogita te videre Purga-
 torium, ejusque pœnas varias ac terribiles, nec
 non Animas DEO quidem dilectas, acerba ta-
 men patientes. Roga gratiam agnoscendi,
 quantum malum sit illud, quod DEus inter flam-
 mas illas tam horrendis castigat suppliciis.

Pars I.

Natura Peccati Venialis.

Doctrina. Peccati mortalis horror facilius
 persuadetur hominibus, Venialis non item.
 Insita enim est hæc hominum animis opinio
 non facile evellenda, peccatum veniale Leve
 aliquid esse; hinc nec tanto studio vitandum.
 Pesti-

Pesti-